

عوامل مؤثر بر کاربرد فناوری های نوین آموزشی توسط دبیران مقطع متوسطه دوره اول شهر دماوند

مریم شیرخانی^۱

^۱کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، دماوند، ایران

چکیده

هدف از پژوهش حاضر شناسایی تاثیر عوامل مؤثر بر کاربرد فناوری های نوین آموزشی توسط دبیران مقطع متوسطه دور اول شهر دماوند بود. پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش پیمایشی توصیفی بود. جامعه آماری شامل کلیه دبیران مدارس متوسطه دور اول در سال تحصیلی ۹۴-۹۳ بود که از میان آنها با استفاده از فرمول کوکران ۱۵۴ نفر به صورت تصادفی ساده انتخاب شده و پرسشنامه فناوری های نوین آموزشی مشهدی محمدی (۱۳۹۱) را تکمیل نمودند. نتایج نشان داد از عوامل مؤثر بر استفاده دبیران از فناوری های نوین آموزشی مدیریت با میانگین (۳/۹۵) و تجهیزات با میانگین (۳/۴۳) دارای بیشترین تأثیر بوده است.

واژه های کلیدی: فناوری های نوین آموزشی، مدیریت، ارزشیابی، تجهیزات، آموزش

مقدمه

وظیفه آماده نمودن افرادی دانا و توانا برای مقابله با مسائل زندگی و جامعه و نیز مسائل جهانی که سریعاً در حال تحول و دگرگونی است، از اهداف اصلی و مهم تعلیم و تربیت به شمار می آید. تجربیات نشان می دهد که برای انتقال حجم عظیم دانش و اطلاعات و میراث فرهنگی جامعه و بهبود امر آموزش و یادگیری، نظام هایی که استفاده مفید و معقول از فناوری آموزشی را داشته باشند موفق تر بوده و توانسته اند بسیاری از مشکلات تحصیلی و آموزشی را حل نموده و در جهت رشد و توسعه خود گام بردارند. پس باید با اجرای طرح های آموزشی کارآمد بستر مناسبی را فراهم نماییم تا بر اساس انتظاراتی که داریم، معلمان ما با فعلیت بخشیدن به توانمندی های خود نقش بیشتری در روند تحولات آموزشی و ارتقاء سطح کیفی آن داشته باشند. در این ارتباط استفاده از مواد آموزشی می تواند ما را در دست یافته به این هدف یاری رساند. و معلمان ما با استفاده از آن می توانند برنامه درسی خود را تنظیم نموده و کلاس را از حالت غیر فعال خارج نموده و تدریسی فعال داشته باشند. در این میان وظیفه فن آوری آموزشی است که فرهنگ استفاده از مواد آموزشی را در بین معلمان اشاعه نموده و با بهره جویی از چنین فرهنگی به منظور بهبود فرآیند تدریس و یاددهی، آنان را برای استفاده از مواد آموزشی پیش از پیش راغب تر کنند.

امروزه ظهور فناوری جدید اطلاعاتی و ارتباطی در عصر اطلاعات، شکل جدیدی از یادگیری تعاملی، خلاق و فعال را ایجاد کرده است، به نحوی که همه افراد قادرند در هر کجا و هر زمان به اطلاعات مورد نیاز خود دست یابند. توسعه این فناوری ها به قدری چشمگیر و فراگیر است که نمی توان اثرات آن را بر آموزش و پرورش نادیده گرفت. عصر کنونی، عصر اطلاعات نام دارد [۱]. عصری که زندگی بدون اطلاعات میسر نیست. دورانی که اطلاعات در همه تار و پود زندگی بشر نمایان است و معیارهای پیشرفت و توسعه جوامع بشری توسط اطلاعات و میزان دستیابی به آن معین می گردد [۲].

فناوری آموزشی نیز همگام با دیگر فناوری های مورد استفاده در زندگی بشر، در سیر تحولات گوناگون دچار دگرگونی و تغییر شده است. بشر همواره بدان می اندیشد تا بازده فعالیت های خود را به سطح مطلوب برساند. در حوزه ی فعالیت های آموزشی نیز این امر مصداق دارد. چرا که دغدغه متخصصان آموزش، افزایش بازده ی نظام آموزشی است. از آنجا که توجه به رشد کیفی در کنار توسعه ی کمی از شاخص های عمده ی توسعه پایدار به حساب می آید، بنابراین فناوری آموزشی به عنوان فن و هنر، روشی برای تضمین کیفیت در زمینه فرایندهای آموزشی و یادگیری است. از این رو است که شاهد توجه روز افزون جوامع توسعه یافته و در حال توسعه به نقش فناوری آموزشی در بهینه سازی روند آموزش و یادگیری هستیم [۳].

از جمله کاربران مهم تکنولوژی های آموزشی، دانش آموزان می باشند، امکانات و تسهیلات موجود در تلفن همراه، همچون دسترسی سریع به منابع و اطلاعات و وجود شبکه های اجتماعی، یادگیری دانش آموزان را متحول ساخته است [۴]. دانش آموزان از جمله کاربرانی هستند که ضمن روبرو شدن با مشکلات آموزشی، اقتصادی، تغییرات فرهنگی و اجتماعی در دوران تحصیل، در معرض آسیب های ناشی از استفاده بیش از حد تلفن همراه قرار دارند [۵ و ۶]. مطالعات نشان می دهد که با افزایش میزان استفاده از تلفن همراه، وابستگی روانی به آن افزایش و تعاملات اجتماعی کاهش می یابد، همچنین این افزایش استفاده باعث افزایش افت تحصیلی و کاهش انگیزش پیشرفت شده است [۴ و ۷].

محور همه هدف ها و فعالیت های نظام مدرسه، بهبود کیفیت یادگیری فراگیران است. یادگیری بنا به تعریف یونسکو تغییر و اصلاح نگرش و رفتار فراگیران، افزایش و توسعه دانش و اطلاعات آنها، ایجاد بروز و پرورش مهارت ها، استعدادها و ظرفیت ها و توانمندی های آنان می باشد. هدف، تقویت قدرت، استدلال، نقد و بررسی، مفهوم سازی و خلاصه کردن مطالب است. چگونه یادگرفتن مهم تر از چه چیز یادگرفتن است. بنابراین باید تلاش کنیم با آموزش صحیح و به روز افراد در پی توسعه ی صلاحیت ها و شایستگی آنها و بهبود عملکردشان باشیم [۳].

بهره گیری از تکنولوژی آموزشی به مفهوم جدید آن بی شک یکی از نوآوری های آموزشی محسوب می شود. تکنولوژی آموزشی یا فناوری آموزشی تاکنون صرفاً کاربرد دستگاه های سمعی و بصری نیست آموزش نیز امروز معنی و مفهوم جدیدی

پیدا کرده است. مواد و وسایل آموزشی روز به روز تنوع بیشتری می یابند و کتاب درسی تنها یکی از آنها به حساب می آید. نقش معلم هم بیشتر راهنمایی و رهبری و هدایت است تا متکلم وحده بودن [۸].

پیشرفت علوم و فنون و توسعه حجم دانش بشری، تغییر شرایط و امکانات زندگی فردی و اجتماعی، نفوذ تکنولوژی و صنعت در روابط ملی و بین المللی، نقش زمان در سرنوشت ملت ها، ظهور مشاغل و تخصص های جدید تغییر نیازهای جامعه، آگاهی ملت و ... همه و همه در تغییر و تحول برنامه ها اثر می گذارند [۹].

از دیر باز انتظار از آموزش و پرورش آن بوده که انسان های فردا را تربیت کند و نسل امروز را برای زندگی در جامعه ی فردا آماده سازد. بنابراین ضرورت دارد برنامه ریزان و سیاست گذاران آموزشی، معلمان و مسوولان آموزش و پرورش، الزامات و مقتضیات زندگی فردا را بشناسند تا بتوانند دانش و بینش لازم را در کودکان و جوانان برای فعالیت در جامعه فردا پرورش دهند [۱۰].

مطالعات انجام شده نشان می دهد که دانش آموزانی که به فن آوری های جدید آموزشی دسترسی دارند، از عملکرد بهتری برخوردارند. در مطالعه ای که به وسیله ی مرکز فناوری های ویژه کاربردی انجام شده است، اهمیت کاربرد اینترنت را مورد بررسی قرار داده و تأثیر آن را بر یادگیری دانش آموزان در کلاس درس ارزیابی کرده است. در این مطالعه، عملکرد ۵۰۰ تن از دانش آموزان پایه های چهارم و پنجم ابتدایی در ۷ مدرسه شهری مورد مقایسه قرار گرفت. نیمی از آزمودنی ها در مطالعه حاضر، به اینترنت دسترسی داشتند و نیمی دیگر به این فناوری جدید دسترسی نداشتند. نتیجه بیانگر تأثیر بالای این تکنولوژی ارتباطی در یادگیری دانش آموزان بود [۱۱].

دنایای امروز که مبتنی بر تکنولوژی های پیشرفته است، خواه و ناخواه سیستم آموزشی را وادار به استفاده از فناوری های نوین در آموزش و پرورش نسل جدید می کند، زیرا در این عصر کامپیوتر و فضا، دیگر باسواد بودن مفهومی معادل با توانایی خواندن و نوشتن صرف ندارد. در این هنگام که دهکده جهانی به معنای واقعی تشکیل شده و وسایل ارتباطی پیشرفته و تکنولوژی های فوق پیشرفته در تمام زندگی انسان ها نسوخ کرده و جامعه را در بعدی جدید یعنی جامعه ی مجازی گسترش داده، آموزش استفاده از این تکنولوژی ها و حتی آماده سازی نسل جدید برای بهبود بخشیدن و ارتقای سطح کیفی این جامعه ی مجازی ما را ملزم می کند تا این آموزش را از سنین پایین برای کودکان آغاز کنیم. استفاده از این تکنولوژی ها در مدارس امروز به همان اندازه که مفید و لازم است می تواند باعث بروز مشکلاتی در سیستم آموزشی و پرورش هویت جمعی خواهد شد. استفاده ی بیش از حد از تکنولوژی های جدید و وابستگی به جامعه ی مجازی می تواند باعث جدا شدن نسل امروز از نسل گذشته و حتی گروه همسالان شود. همچنین آموزش مناسب معلمان هم می تواند یکی دیگر از مشکلات پیش روی گسترش آموزش فناوری های جدید باشد [۱۱]. معلمانی که خود به صورت سنتی آموزش دیده اند و حالا با چالش استفاده از این نوع فناوری ها روبه رو هستند و مجبور به تحمل ساعات اضافی آموزش برای یادگیری استفاده ی صحیح از این فناوری ها می باشند که خود منجر به خستگی و افت عملکرد آنها در کلاس ها می شود [۱۲].

امروزه از آموزش و پرورش انتظار می رود تا موجبات یادگیری فعال و مشارکتی را در بین دانش آموزان فراهم آورد [۱۰]. شیوه های آموزشی جاری مسلماً پاسخگوی نیازهای آموزشی متغیر عصر جدید نیست. در نتیجه، امکانات و توانایی های بالقوه می تواند در حل بسیاری از مشکلات آموزش و پرورش و یا حداقل تعدیل و کاهش آنها مؤثر واقع شود. بر صاحب نظران پوشیده نیست که پویایی روش های گوناگون آموزشی و اتکای آن بر پایه های استوار علمی و حساب شده، در جریان رشد یادگیری و ارتقای سطح فراگیری دانش آموختگان، تأثیر عمده دارد و این مسئله نیازمند تلاش متخصصان و کارشناسان این حوزه در تدوین و طراحی و به کارگیری شیوه های نوین است [۱۳].

یکی از دلایل استفاده از فناوری های نوین آموزشی در فرآیند تدریس، نقش حواس در یادگیری است. قسمت اعظم یادگیری انسان که ۸۷ درصد می باشد حاصل دو حس بینایی و شنوایی است و چون در فناوری های نوین آموزشی از هر دو حس بینایی و شنوایی توأم استفاده می شود؛ یادگیری عمیق تری در دانش آموزان انجام می پذیرد. محققان علوم تربیتی بر این نکته تأکید دارند که افراد هر چقدر خود در امر یادگیری درگیر باشند بهتر می آموزند و هر چقدر حواس یادگیرنده در کسب اطلاعات به

کار گرفته شود، یعنی کل فرد درگیر باشد میزان یادگیری نیز افزایش می یابد؛ بنابراین فناوری های نوین آموزشی تجارب صحیح و تعاملی چند حسی در اختیار یادگیرندگان قرار می دهند و به بهبود کیفیت و جذابیت آموزش کمک می کنند [۱۴]. از طرف دیگر فناوری های آموزشی به تنهایی نمی توانند باعث پیشرفت یادگیری دانش آموزان شوند. بلکه در کنار این فناوری ها نباید از نقش دبیران در استفاده صحیح و اصولی از این فناوری ها گذشت. بنابراین با توجه به مزایای فراوان آموزش از طریق فناوری های آموزشی و قابلیت های ویژه آن در آموزش دروس مختلف، در صورت مطلوب بودن شرایط از نظر زمان و مکان و وجود وسایل کمک آموزشی و نرم افزارهای لازم به نظر می رسد استفاده از فناوری های نوین آموزشی در برنامه های جاری آموزشی مدارس به طوری که آموزش متداول به شکل تلفیقی از آموزش سنتی و فناوری های آموزشی ارائه شود، می تواند تأثیر به سزایی در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان داشته باشد [۱۴]. با توجه به این مباحث، پژوهشگر در زمینه استفاده دبیران از فناوری های نوین آموزشی در مدارس متوسطه و با احساس خلاء اطلاعاتی در این زمینه، سعی در یافتن عوامل پیش برنده و بازدارنده ی در این امر دارد، سؤال اصلی پژوهش حاضر این می باشد که عوامل مؤثر بر استفاده دبیران از فن آوری های نوین آموزشی در مدارس چه می باشد؟

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش، پیمایشی-توصیفی بود. جامعه آماری شامل کلیه دبیران مدارس متوسطه دور اول در سال تحصیلی ۹۳-۹۴ بود که بر طبق آمار کسب شده ۱۹۸ نفر بودند و از میان آنها با استفاده از فرمول کوکران، ۱۵۴ نفر به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. برای بررسی داده ها مطابق با مفروضه های آزمون های آماری (کلموگروف-اسمیرنوف و آزمون t تک متغیره) استفاده شد. جهت بررسی نیز از پرسشنامه ای به شرح ذیل استفاده شد. پرسشنامه فناوری های نوین آموزشی: این پرسشنامه در سال ۱۳۹۱ توسط مشهدی محمدی در ۴۳ گویه ساخته شده که با طیف لیکرت در ۵ درجه سنجیده می شود. این پرسشنامه از ۴ مقیاس (مدیریت مداری = ۱ الی ۷؛ ارزشیابی دبیران = ۸ الی ۱۳؛ تجهیزات و امکانات مدارس = ۱۴ الی ۲۹ و «وزش فن آوری = ۳۰ الی ۴۳) تشکیل شده است. به هر سؤال از ۵ (خیلی زیاد) تا ۱ (خیلی کم) نمره داده می شود. سؤالات ۲، ۱۸، ۲۱ و ۲۹ نیز به صورت معکوس نمره گذاری می شوند. مجموع نمرات مقیاس ها نیز به عنوان نمره کلی عوامل در نظر گرفته می شود. مشهدی محمدی در سال ۱۳۹۱ با اجرای پرسشنامه مذکور بر روی ۳۰ نفر از دبیران شهر دماوند پایایی مقیاس های پرسشنامه را بدین صورت به دست آورد: عوامل مؤثر استفاده دبیران از فن آوری نوین ۰/۹۲۰؛ مدیریت مدارس ۰/۷۹۰، ارزشیابی دبیران ۰/۷۹۰، تجهیزات و امکانات مدارس ۰/۸۵۰ و آموزش فن آوری ۰/۹۱۰.

یافته ها

نتایج کولموگروف اسمیرنوف برای نقش مدیریت (۰/۱۴۲)، نقش ارزشیابی (۰/۲۲۴)، نقش تجهیزات (۰/۱۸۲) و نقش آموزش (۰/۴۵۲) به دست آمد که در سطح آلفای ۵ صدم معنادار نیست و بیانگر این باشد که متغیرها از توزیع نرمال تبعیت می کنند.

جدول ۱: فاکتور های درون موردی

فاکتور	مؤلفه ها
۱	نقش مدیریت
۲	نقش ارزشیابی
۳	نقش تجهیزات
۴	نقش آموزش

جدول فوق مربوط به فاکتور های درون موردی است که شامل متغیرهای مؤثر بر استفاده دبیران از تجهیزات آموزشی (مدیریتی، ارزشیابی، تجهیزاتی و آموزش) است.

جدول ۲: میانگین فاکتور های درون موردی

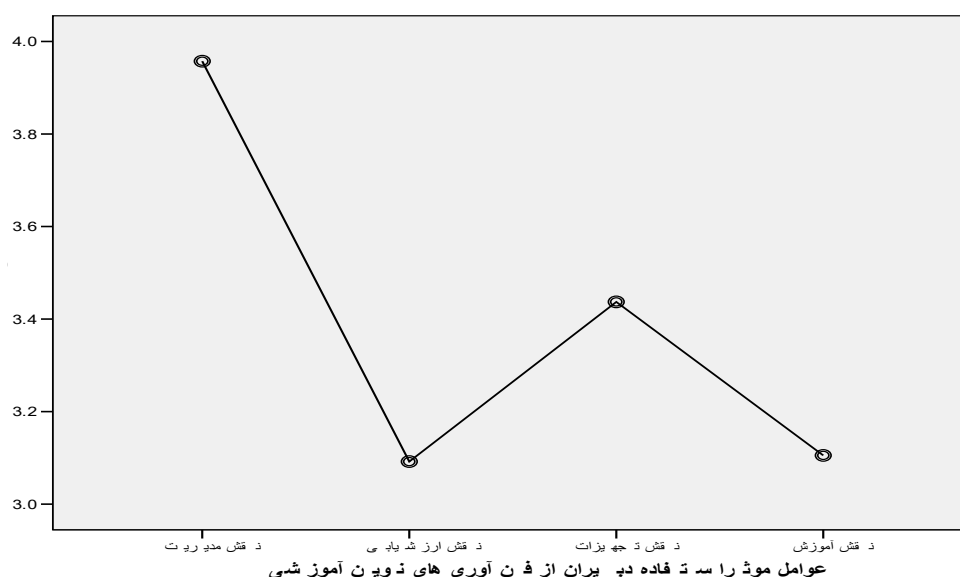
متغیر های مؤثر بر استفاده دبیران از تجهیزات آموزشی	میانگین	انحراف استاندارد
نقش مدیریت	۳/۹۵	۰/۶۱۴
نقش ارزشیابی	۳/۰۹	۱/۰۴
نقش تجهیزات	۳/۴۳	۰/۶۶۷
نقش آموزش	۳/۱۱	۰/۹۱۷

جدول فوق مربوط به آمار توصیفی فاکتور های درون موردی است همانطور که مشاهده می شود نقش مدیریت و نقش تجهیزات دارای بالاترین میانگین است و نقش آموزش و ارزشیابی دارای میانگین پایین تری است.

جدول ۳: اثر فاکتور های درون موردی

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	f	سطح معناداری	میزان اتا
فاکتور های درون موردی	۷۶/۰۳	۳	۲۵/۳۴۳			
خطا	۲۴۶/۳۷۴	۴۵۹	۰/۲۳۷	۴۷/۲۱۵	۰/۰۰۱	۰/۲۳۶

نتایج جدول اثر فاکتور های درون موردی نشان می دهد میزان f حاصل از اثر فاکتور های درون موردی معنادار است و فرض صفر رد می شود به عبارتی بین اثر فاکتور ها تفاوت وجود دارد. در نتیجه می توان گفت از بین عوامل تأثیرگذار بر استفاده دبیران از فن آوری های نوین آموزشی در استفاده آنان از فن آوری های نوین در مدارس متوسطه دوره اول شهر دماوند نقش مدیریتی و تجهیزاتی نسبت به ارزشیابی و آموزش بالاتر بوده است.

نمودار فوق نشان می دهد نقش مدیریت و نقش تجهیزات دارای بالاترین میانگین است و نقش آموزش و ارزشیابی دارای میانگین پایین تری است. اما همه فاکتور ها میانگین آنها بالاتر از ۳ می باشد که نشان دهنده تأثیر عوامل در استفاده دبیران از فن آوری های نوین آموزشی در مدارس متوسطه دوره اول شهر دماوند است.

جدول ۴: آزمون t تک متغیره مربوط با نقش مؤلفه ها در جهت ترغیب استفاده از فناوری های نوین آموزشی

مؤلفه ها	تفاوت میانگین ها	سطح معناداری	درجه آزادی	t	سطح اطمینان ۹۵٪
					حد پایین حد بالا
نقش مدیریت	۰/۹۵۷	۰/۰۰۱	۱۵۳	۱۹/۳۳	۰/۸۵۹ ۱/۰۵
نقش ارزشیابی	۰/۰۹۱	۰/۲۷۷	۱۵۳	۱/۰۹	-۰/۰۷۴ ۰/۲۵۸
نقش تجهیزات	۰/۴۳۷	۰/۰۰۱	۱۵۳	۸/۱۳	۰/۳۳۱ ۰/۵۴۳
نقش آموزش	۰/۱۰۵	۰/۱۵۶	۱۵۳	۱/۴۲	-۰/۰۴۱ ۰/۲۵۱

نتایج جدول فوق نشان می دهد میزان t مشاهده شده در نقش مدیریت و نقش تجهیزات در سطح آلفای ۵ صدم معنادار می باشد و لذا نقش مدیریت و نقش تجهیزات در جهت ترغیب استفاده از فناوری های نوین آموزشی توسط دبیران از فناوری های نوین آموزشی در مدارس بسیار بالا و اثر گذار می باشد. اما نقش ارزشیابی و نقش آموزش در سطح آلفای ۵ صدم معنادار نبوده و لذا نقش ارزشیابی و نقش آموزش در جهت ترغیب استفاده از فناوری های نوین آموزشی توسط دبیران از فناوری های نوین آموزشی در مدارس اثر گذار نمی باشد.

نتیجه گیری

اولین یافته پژوهشی حاضر آن است که بین مدیریت مدارس در استفاده دبیران از فن آوری های نوین آموزشی رابطه وجود دارد. در نتیجه با اطمینان ۹۵ درصد می پذیریم مدیریت مدارس بر استفاده دبیران از فن آوری های نوین آموزشی تأثیر گذار است. این یافته با یافته های پژوهش های [۳] همسو می باشد. مدیریت قوی در مدارس باعث علاقه مندی دبیران و زیرگروه های مدرسه به استفاده از فن آوری های آموزشی می شود. در واقع کمبود فضاهای آموزشی مناسب و مطلوب، مانع اساسی در بهره گیری از فن آوری آموزشی می باشد، همچنین می توان بیان نمود که عدم هماهنگی و همکاری در طراحی، تولید و ساخت وسایل آموزشی، مانع بکارگیری می باشد. آلبرینی [۱۵] نیز طی تحقیقی که در زمینه دلایل مقاومت دبیران در برابر فناوری آموزشی داشته اند، به این نتیجه رسیده اند که یک دلیل مقاومت دبیران، در استفاده از فناوری آموزشی، مدیریت مدارس است در مدارس که مدیریت آن هیچ اهمیتی به فن آوری های نوین آموزشی نمی دهد و با استفاده دبیران از این فن آوری ها مخالفت می کند و ابزار آن را برای دبیران فراهم نمی کند و ورود فناوری به دامنه آموزش و پرورش، جایگاه دبیر کمرنگ و کم اهمیت می شود.

اگر به این سخن هربرت سایمون توجه کنیم که مدیریت همان تصمیم گیری است به اهمیت و نقش فن آوری اطلاعات و ارتباطات در مدیریت پی خواهیم برد، چرا که تصمیم گیری فرایندی است که در آن اطلاعات نقش مهمی دارد، یعنی بایستی اطلاعات مورد نیاز تصمیم گیری فراهم شود تا بتوان اطلاعات را ترکیب و تصمیم گیری نمود و فناوری اطلاعات موجب می گردد که افراد از بین اطلاعات تولید شده، اطلاعات مربوط به تصمیم مورد نیاز را انتخاب، پردازش و مورد استفاده قرار دهند. تحقیقات نشان داده است که آموزش افراد برای استفاده از تکنولوژی اطلاعات در اثر بخشی مدیریت آنها ضرورت است و کسب مهارت های کاربردی تکنولوژی نوین برای افراد سودمند بوده و می تواند بر تصمیم گیری آنها تأثیر بسزایی داشته باشد. با توجه به این موارد، فن آوری اطلاعات و ارتباطات در ابعاد زیر به تقویت مدیریت (تصمیم گیری) کمک می کند:

- مسأله یابی و فرصت یابی که سنگ بنای تصمیم گیری استراتژیک است سریعتر و دقیق تر انجام می شود.

- برنامه ریزی جامع و بهتر تدوین می شود.

- کیفیت تصمیمات افزایش می یابد.

- زمان تصمیم گیری به حداقل می رسد.

- خطای مدیران در شبکه پردازش اطلاعات سازمانی کاهش می یابد.

نحوه تعامل دبیران و فراگیران و نحوه اداره مدرسه برای یادگیری و پذیرش فن آوری اطلاعات و ارتباطات، بخشی از فلسفه یادگیری است و از طرف دیگر مشارکت جامعه ممکن است والدین، خانواده ها، بنگاه ها، صنعت، مؤسسات دولتی، سازمان های اجتماعی، مذهبی، حرفه ای و... را در بر بگیرد. در ضمن نباید از تأثیر محیط بین المللی غافل بود و نکته مهمتر اینکه پذیرش فرهنگ فن آوری اطلاعات و ارتباطات در اجتماع بر فرهنگ و جو مدرسه اثر گذاشته و در نهایت محیط و فلسفه ها اساساً چگونگی ادغام فن آوری اطلاعات و ارتباطات را در یک مدرسه مشخص می نماید.

دومین یافته پژوهشی حاضر آن است که بین ارزشیابی دبیران بر استفاده دبیران از فن آوری های نوین آموزشی رابطه معنی داری وجود ندارد. در نتیجه با اطمینان ۹۵ درصد می پذیریم ارزشیابی دبیران بر استفاده دبیران از فن آوری های نوین آموزشی تأثیر گذار نبوده است. این یافته با نتایج پژوهش های [۳] ناهمسو می باشد. عباس زاده مشخص ساخت که اکثریت دبیران در مورد اهداف آموزشی شناختی کافی ندارند و از مهارت های لازم برای کاربرد وسایل و ابزار آموزشی برخوردار نمی باشند و بیش از ۹۰٪ دبیران با شیوه های علمی ارزشیابی آموزشی آشنایی ندارند و از نتایج کاربرد آن در تدریس بی اطلاع هستند. جامعه بین المللی فن آوری در تعلیم و تربیت این نکته را مورد تأکید قرار می دهد که دبیران کلاس های امروزی، باید آماده فراهم کردن فرصت های یادگیری فن آوری محور برای دانش آموزان باشند. در حقیقت فرد اصلی در کمک به فراگیرندگان برای دسترسی به قابلیت های فن آوری، دبیر کلاس است. آمادگی برای کاربرد فن آوری و آگاهی از چگونگی پشتیبانی فن آوری از یادگیری دانش آموزان، باید جزو مهارت های اساسی دبیران گردد و ما با ارزشیابی از دبیران به این مهم دست خواهیم یافت.

سومین یافته پژوهشی حاضر آن است بین تجهیزات و امکانات مدارس در استفاده دبیران از فن آوری های نوین آموزشی رابطه معنی داری وجود دارد و با اطمینان ۹۵ درصد می پذیریم تجهیزات و امکانات مدارس بر استفاده دبیران از فن آوری های نوین آموزشی تأثیر گذار است. این یافته با نتایج پژوهش های [۳، ۹ و ۱۶] همسو می باشد. رضایی شریف آبادی و همکاران [۱۶] در پژوهشی تحت عنوان الگوی مفهومی به کارگیری کارآمد و مؤثر فن آوری در آموزش و پرورش با رویکرد فن آوری اطلاعات و ارتباطات به این نتیجه دست یافتند که فن آوری اطلاعات و ارتباطات، با پدید آوردن فرصت های جدید، فضای یاددهی و یادگیری را فارغ از زمان و مکان دگرگون ساخته و وفق تازه ای پیشروی آموزش و پرورش گشوده است. پژوهش حاضر، حاصل مطالعه تطبیقی گزارش ها، تحقیقات و برنامه های کشورهای پیشرو و موفق در زمینه به کارگیری فن آوری در آموزش و پرورش و مقایسه آنها به وضعیت موجود و مقتضیات آموزش و پرورش کشور می باشد. یافته ها نشان می دهد که توسعه آموزش تخصصی کاربران و پشتیبانی فنی و تخصصی از آنان، مهم ترین عوامل به کارگیری مؤثر فن آوری اطلاعات و ارتباطات در فضای یاددهی و یادگیری است.

چهارمین یافته پژوهشی حاضر آن است که بین آموزش فن آوری های نوین به دبیران بر استفاده دبیران از فن آوری های نوین آموزشی رابطه معنی داری وجود ندارد و با اطمینان ۹۵ درصد می پذیریم آموزش فن آوری نوین به دبیران بر استفاده دبیران از فن آوری های نوین آموزشی تأثیر گذار نمی باشد. نتایج این پژوهش با یافته های پژوهش های [۳ و ۱۷] ناهمسو می باشد. خلخالی و همکاران در یافته های پژوهش خود نشان دادند که کاربرد فن آوری اطلاعات و ارتباطات بر رشد حرفه ای دبیران به طور معناداری تأثیر دارد. همچنین اندازه اثر فن آوری اطلاعات و ارتباطات بر رشد حرفه ای دبیران معادل ۰/۳۸ می باشد که بر مبنای شاخص های تفسیری، بالاتر از حد متوسط است. در واقع هرچند فن آوری اطلاعات و ارتباطات به منزله درمانگر تمامی مسایل حوزه تعلیم و تربیت مطرح نیست، اما تأثیر آن تا اندازه ای است که بی توجهی به آن آثار جبران ناپذیری را به همراه خواهد داشت. لذا به نظر می رسد در محیط های آموزشی بیشترین سهم برای یکپارچه سازی متغیر فن آوری اطلاعات و ارتباطات در کنار پیشرفت تحصیلی دانش آموزان باید بر رشد حرف های دبیران متمرکز شود.

امروزه هر فرد بشر ناچار از استفاده یافته های جدید است. از آنجا که در مدارس ما نیز دانش آموزان برای آینده تربیت می- شوند و هر ساله مطالب و محتواهای کتاب ها نیز تغییر می یابد این ضرورت یعنی استفاده از شیوه های نو، جدید و کارا بسیار احساس می شود. یکی از مشکلات مهم و اساسی در نظام آموزش و پرورش خصوصاً در کشور ما، به کار نگرستن روش های تدریس نوین در آموزش است. آشنایی با روش های مختلف تدریس می تواند زمینه ای جهت بر خورد متقابل و منطقی با دانش آموزان از یک مجرای ارتباطی صحیح مهیا کند به طوری که همواره تفکر منطقی داشته باشد. آنچه در این پژوهش به دست آمد، نشان داد که این فناوری های نوین تحت تأثیر عوامل متعددی قرار می گیرند که از آن جمله می توان به مدیریت، ارزشیابی، تجهیزات و آموزش اشاره نمود.

این پژوهش نیز مانند تمام پژوهش ها با محدودیت هایی مواجه بود. عدم همکاری و مشارکت برخی دبیران در پاسخ دهی به پرسشنامه ها، وجود متغیرهای مزاحمی همچون ویژگی های شخصیتی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی و وجود متغیرهای مداخله کننده همچون انگیزش شغلی، درآمدی و رضایتمندی شغلی از محدودیت های پژوهش حاضر بود. با توجه به نتایج پژوهش، شایسته است نیروی انسانی مجرب، متخصص و همگام با فن آوری روز در سازمان آموزش و پرورش استخدام شود. از الگوهای علمی طراحی آموزشی برای طراحی محیط های آموزش مجازی استفاده شود. رسانه های جمعی در ترویج و فرهنگ سازی در استفاده از یادگیری الکترونیکی با آموزش و پرورش هم راستا شوند و ساختارهای آموزشی در سطوح متوالی ابتدایی تا دانشگاه مطابق با نیازها و تدارک پشتیبانی های لازم تغییر یابد.

منابع و مراجع

۱. حسینی، م (۱۳۸۵). شناسایی تحولات مورد نیاز سیستم های یاددهی - یادگیری با توجه به توسعه ICT در دانشگاه ها از دید استادان دانشگاه های آزاد اسلامی مازندران سال ۸۵-۸۴، پایان نامه جهت دریافت کارشناسی ارشد رشته مدیریت آموزشی.
۲. عطاران، م (۱۳۸۱). جهانی شدن، فناوری اطلاعات و تعلیم و تربیت. تهران: آفتاب مهر
۳. مشهدی محمدی. ص (۱۳۹۱). بررسی عوامل پیش برنده و بازدارنده استفاده معلمان از فناوری های نوین آموزشی. پایان نامه کارشناسی. دانشگاه آزاد واحد دماوند
۴. آرام ف ب، ا. ض،، زرغامی م (۱۳۹۵). آسیب های روانی اجتماعی ناشی از استفاده از تلفن همراه اینترنت در بین دانش آموزان، فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی، ۳، ۱۱۱-۱۳۰
۵. Gao, T. Li, J. Zhang, H. Gao, J. Kong, Y. Hu, Y. & Mei, S. (2018). The influence of alexithymia on mobile phone addiction: The role of depression, anxiety and stress. Journal of affective disorders, 225, 761-766.
۶. منصوریان، م،، صلحی، م،، ادب، ز،، و لطیفی، م (۱۳۹۳). رابطه وابستگی به تلفن همراه با احساس تنهایی و حمایت اجتماعی در دانشجویان ژورنال رازی.
۷. Ezoe, S., & Toda, M. (2013). Relationships of loneliness and mobile phone dependence with Internet addiction in Japanese medical students. Open Journal of preventive medicine, 3(06), 407.

۸. ملایی نژاد، ا (۱۳۸۲). دانش جهانی، هوشمندی و آموزش و پرورش برای جامعه یادگیرنده، ماهنامه پژوهش، شماره ۲۴
۹. مرآتی، ع (۱۳۸۷). ضرورت توجه به تکنولوژی های نوین در آموزش و پرورش، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه کرمانشاه.
۱۰. ابراهیم خانی، ح (۱۳۸۱). ویژگی های آموزش و پرورش کارا و اثر بخش و تجارب سایر کشورها (ژاپن) در این مورد
۱۱. امام جمعه، ط (۱۳۸۲). آموزش و پرورش در عصر اطلاعات، نشریه تکنولوژی آموزشی، شماره ۱۶۳
۱۲. حنیفی، پ (۱۳۸۶). بررسی میزان آموزش های کوتاه مدت و پودمانی در کارکنان استان آذربایجان شرقی، چاپ اول، تبریز: استانداری آذربایجان شرقی، معاونت برنامه ریزی
۱۳. گروه پژوهشی مدیریت، آموزش و منابع انسانی، (۱۳۸۶). معاونت پژوهش های فرهنگی و اجتماعی آموزش و پرورش روش ها و ابزارهای نوین شماره ۱۵
۱۴. صراف زاده. م (۱۳۸۴). برخی کارکردهای آموزشی و پژوهشی وبلاگها، مجله نما شماره ۲۲ مهر
۱۵. Albirini, A. (2006). Teachers' attitudes toward information and communication technologies: The case of Syrian EFL teachers. *Computers & Education*, 47(4), 373-398.
۱۶. رضایی شریف آبادی، س؛ بیاتانی، م و صابری، ح (۱۳۸۶). الگوی مفهومی به کارگیری کارآمد و موثر فن آوری در آموزش و پرورش با رویکرد فن آوری اطلاعات و ارتباطات. اندیشه های نوین تربیتی، ۳(۱-۲)، ۱۵۵-۱۷۷
۱۷. خلخالی، ع؛ شکیبایی، ز و آندش، م (۱۳۹۰). فراتحلیل اثر فن آوری اطلاعات و ارتباطات بر رشد حرفه ای معلمان، فصلنامه فن آوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی، ۱(۳)، ۱۸۳-۱۶۵